

11.02.2019

Asia/3

§ 113

V 27.2.2019, Vuoden 2018 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet

HEL 2019-001362 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginkanslian, rakentamispalveluliikelaituksen (Stara) johtokunnan, työterveysliikelaituksen johtokunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, pelastuslautakunnan, liikenneliikelaituksen (HKL) johtokunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan selvitykset vuoden 2018 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaituksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan lauta- ja johtokuntien on annettava selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista siten, että selvitykset voidaan käsitellä

kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Kaupunginkanslia, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunta, työterveysliikelaitoksen johtokunta, kaupunkiympäristölautakunta, pelastuslautakunta, liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunta perustelevat seuraavasti, miksi vuoden 2018 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet.

Keskushallinto

Kaupunginkanslia

Tavoite: Hankintakilpailutukset, joissa ympäristö- ja/tai vastuullisuusnäkökulma on huomioitu kaupungin kestäviä ja vastuullisia hankintoja määrittelevien ja ohjaavien linjausten mukaisesti (% yhteishankinnoista ja kaupunginkanslian hankinnoista). Vuonna 2018 ympäristö- ja/tai vastuullisuusnäkökulman huomioivia hankintoja on 65 %. Vuonna 2019 pyritään tavoitteeseen 70 % ja 2020 tavoitteeseen 75 %.

Toteuma: 62,5 %. Tavoite ei toteutunut.

Hankintakilpailutusten luonne ja sisältö vaihtelevat vuosittain. Vuoden 2018 kilpailutusrakenteessa ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta haastavien tavaroiden ja palvelujen osuus oli suhteellisen suuri. Tyypillisesti haastavia ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta ovat esim. tietojärjestelmiin tai ICT-palveluihin liittyvät hankinnat, konsultointi- ja asiantuntijapalvelut sekä erilaiset tarkoin spesifioidut tekniset hankinnat. Ympäristö- ja vastuullisuusnäkökulmat huomioidaan kaupungin tekemissä hankinnoissa poikkeuksetta aina, kun se on järkevää ja mahdollista. Vuonna 2017 ao. hankintojen osuus oli 56 %.

Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)

Tavoite: Työhyvinvointia kehitetään siten, että sairauspoissaolojen määrä vähenee vuodesta 2017 vähintään 0,2 prosenttiyksikköä.

Toteuma: Sairauspoissaoloprosentti oli 4,65 ja tavoite 4,61 prosenttia. Tavoite ei toteutunut.

Työkykyjohtamiseen ja ennakointiin on panostettu voimakkaasti rakentamispalveluliikelaitoksessa. Staran ja Työterveys Helsingin yhteistyötä on tiivistetty ja sitä ohjataan vuosikellolla. HR, esimiehet, johto ja Työterveys Helsingin henkilöstö ovat aktiivinen yhteistyöverkosto ja siten sairauspoissaolot ovat kehittyneet suotuisasti ja alentuneet edellisistä vuosista. Kaikista panostuksista huolimatta, sitova toiminnallinen tavoite jää saavuttamatta.

Työterveysliikelaitos

Tavoite: Asiakaskokemusta kuvaava nettosuositusindeksin (NPS) taso 70.

Toteuma: Nettosuositusindeksin (NPS) taso 69. Tavoite ei toteutunut.

Asiakaskokemuksen kannalta kriittiseksi muodostui palveluiden saataavuus ja odottaminen esimerkkinä puhelimesta jonottaminen. Merkittävin ongelma on pitkään jatkunut pula työterveyslääkäreistä. Vuoden aikana tehtiin lukuisia toiminnallisia muutoksia tilanteen parantamiseksi muun muassa hoidon tarpeen arviointiprosessia tehostettiin, henkilöstön osaamista vahvistettiin, puhelinketjuun hankittiin lisää lisenssejä ja kehitettiin erilaisia lääkäreiden konsultoinnin muotoja. Toimenpiteistä huolimatta, sitovaa toiminnallista tavoitetta ei saavutettu.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkirakenne

Tavoite: Asuntotuotantoon luovutetaan rakennusoikeutta vähintään 380 000 kem2.

Toteuma: 313 000 kem2. Tavoite ei toteutunut.

Luovutetun asuinrakennusoikeuden määrä vuonna 2018 oli noin 313 000 kem2. Luovutetusta asuinrakennusoikeudesta noin 67 500 kem2 luovutettiin myymällä ja noin 245 500 kem2 vuokraamalla.

Yhtenä keskeisenä tekijänä luovutetun asuinrakennusoikeuden alhaiseen määrään voidaan pitää noususuhdanteen johdosta nousseita urakkahintoja, jotka ovat vaikeuttaneet erityisesti valtion tukeman asuntotuotannon hankkeiden, mutta myös muun säännellyn asuntotuotannon hankkeiden liikkeellelähtöä ja siten myös tontinluovutusta. Asuntohankkeiden edistymisen keskeisiä tekijöitä ovat tontinvarausten ja -luovutusten lisäksi muun muassa kaavoitus, tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen liittyvät prosessit sekä kaupungin oma asuntorakentaminen.

Pelastuslaitos

Tavoite: Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä omatoimisen varautumisen kehittämiseksi kuntalaisiin sekä alueella toimiviin tahoihin kohdistetaan turvallisuuden ja onnettomuusriskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Vuoden 2018 tavoitteena on vähintään 8 600 turvallisuuspistettä.

Toteuma: Tavoitteesta jäätiin 6 %. Tavoite ei toteutunut.

Noususuhdanne on lisännyt huomattavasti henkilöstön vaihtuvuutta. Poistumaa ei kyetty korvaamaan uusrekrytoinneilla riittävän nopeasti, jolloin turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä ei saatu tehtyä suunnitellusti.

Liikenneliikelaitos (HKL)

Tavoite: Raitio- ja metroliiikenteen asiakastyytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,03; arvosana päivitetty 4,04 --> 4,03 johtuen kyselyyn tehdystä muutoksesta 2018 alussa; metro 2016: 4,19).

Toteuma: Raitioliiikenteen liikennöitsijäarvosana oli 4,01 ja metroliiikenteen liikennöitsijäarvosana 3,90. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitioliiikenteen asiakastyytyväisyyteen on vaikuttanut laskevasti linjastomuutoksen ja lipunmyynnin loppumisen aiheuttama epävarmuus sekä erityisesti kuljettajien puutteet kyvyssä neuvoa ja opastaa asiakkaita näissä tilanteissa. Vaunujen siisteyden tuloksissa näkyi syksyllä positiivista nousua kevääseen nähden, vaikka edellisen vuoden tasoon ei ylletty. Myös kyselyn rakenteeseen tehdyt muutokset vaikuttivat arvosanaan laskevasti. HSL poisti kyselystä 2018 alkaen matkustusmukavuuteen liittyvän kysymyksen, josta raitioliiikenne sai perinteisesti hyviä arvosanoja.

Länsimetron liikenteen alun vaikeudet ja mittava kielteinen medianäkyvyys säteilivät metron asiakastyytyväisyyden kaikille osa-alueille. Metron ajamattomat lähdöt heikensivät tyytyväisyyttä eniten. Länsimetron liikenteen alkaessa marraskuussa 2017 HSL kasvatti tilattua liikennemäärää merkittävästi suhteessa aikaisemmin ennakoituun, minkä johdosta kuljettajatarve kasvoi. Tämä yhdistettynä samaan aikaan toteutuneeseen kuljettajien korkeaan lähtövaihtuvuuteen, aiheutti kuljettajapulaa, joka saatiin kuljettajakoulutuksella ja erilaisilla työhyvinvointia tukevilla toimenpiteillä hallintaan vasta kesällä. Metro arvoitiin huonommaksi matkoilla, jotka tehtiin kokonaan tai osittain länsimetrossa, verrattuna matkoihin, jotka tehtiin kantametrossa.

Myös metrossa ilmenneet useat yksittäiset tekniset viat aiheuttivat epä säännöllisyyttä liikennöintiin. Metromatkustajien tyytyväisyys metron täsmällisyyteen laski jo syksyllä 2017 länsimetron liikennöinnin koeajojen yhteydessä. Olennaisesti aiempaa pidempi ja lyhyin vuorovälein liikennöity metrolinja kasvatti metron häiriöherkkyyttä.

Tavoite: Raitio- ja metroliiikenteen luotettavuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 99,84 %; metro 2016: 99,84 %).

Toteuma: Luotettavuus raitioliikenteessä oli 99,74 % ja metroliikenteessä 99,00 %. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitoliikenteen luotettavuuteen on vaikuttanut laskevasti kaluston puute tammikuussa 2018 sekä ennakoitua suurempi henkilökunnan puute syyskuusta 2018 lähtien. Kuljettajakoulutusta on kasvatettu vuodelle 2019 kuljettajatarpeen paremmaksi hallitsemiseksi.

Metroliikenteen luotettavuuteen on vaikuttanut henkilökunnan puute alkuvuonna 2018 sekä helmikuussa 2018 ilmenneet tekniset viat. Syyskuusta lähtien luotettavuustavoite saavutettiin ja pitkällä tähtäimellä asetettu tavoitetaso vaikuttaa realistiselta.

Tavoite: Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,22; metro 2016: 4,18)

Toteuma: Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus olivat raitioliikenteessä 4,11 ja metroliikenteessä 4,06. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitiomatkustajien turvallisuuden tunteen taustalla lienee yleisemmin koko joukkoliikenteeseen kohdistuva epävarmuus sen luotettavuudesta.

Metromatkustajien turvallisuuden tunteen taustalla on yleinen tyytymättömyys metroliikenteeseen sekä länsimetron käynnistymiseen liittynyt kielteinen julkisuus.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuuri ja vapaa-aika

Kirjastopalvelut

Tavoite: Aukiolotunnit 106 000 tuntia

Toteuma: 104 701 tuntia. Tavoite ei toteutunut.

Asettua tuntimäärätavoitetta ei saavutettu, koska Kirjasto 10 sekä Laajasalon kirjasto suljettiin molemmat muuttovalmistelujen vuoksi vuonna 2018. Pukinmäen kirjasto suljettiin kesällä 2018 korjauksen takia ja Kallion kirjaston vuonna 2017 alkanut remontti jatkui. Lisäksi laitoskirjastojen aukioloaikoja korvattiin omatoimipalvelulla.

Yleiset kulttuuripalvelut

Tavoite: Haettujen avustusten määrä 990.

Toteuma: Haettujen avustusten määrä oli 550. Tavoite ei toteutunut.

Avustusten määrä laski ja tavoitetta ei saavutettu, koska yksittäisiä pieniä taitelija-apurahoja ei enää myönnetty. Näihin käytetty tuki siirrettiin osaksi muita taide- ja kulttuuriavustuksia.

Nuorisopalvelut

Tavoite: RuutiBudjettiin osallistuneet yläkoulut 100 %.

Toteuma: RuutiBudjettiin osallistui 84 % yläkouluista. Tavoite ei toteutunut.

Kaikki Helsingin sopimuskoulut eivät osallistuneet osallistumisjärjestelmään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimista huolimatta ja näin tavoitetta ei saavutettu.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala

Tavoite: Asiakas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä (T3 ≤ 10 vrk eli kolmas vapaa ajanvaraus aika kalenteripäivässä, odotusaikojen mediaani).

Toteuma: T3 oli 16 vrk. Tavoite ei toteutunut.

Kiireettömälle vastaanotolle pääsyyn toteutumattomuuden pääsyyntä on terveyskeskuslääkäreiden rekrytointihaaste, joulukuussa 74 viroista oli täytettyä vakinaisella viranhaltijalla ja 14 prosenttia viroista oli kokonaan hoitamatta. Rekrytointia on tehostettu sekä palveluja ja palveluohjausta kehitetty haasteen ratkaisemiseksi.

Tavoite: Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 %-yksikköä vuoteen 2017 verrattuna.

Toteuma: 22,1 % tuetun asumispalvelun piirissä (vrt. 23,2 %). Tavoite ei toteutunut.

Kehitysvammaisten asumispalveluissa laitoshoidon purettiin vuonna 2018 ja osa laitoshoidon asiakkaista siirtyi tarpeidensa mukaisesti autettuun asumiseen, jolloin autetun asumisen asiakasmäärä nousi ja tuetun asumisen suhteellisen osuuden kasvua ei saavutettu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

11.02.2019

Asia/3

Liitteet

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)
Työterveysliikelaitos
Kaupunkiympäristön toimiala
Pelastuslaitos
Liikenneliikelaitos (HKL)
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos